

Briuselis, 2015 m. liepos 20 d.
(OR. en)

10897/15

COHOM 81
CFSP/PESC 399
COSCE 5
FREMP 160
INF 132
JAI 562
RELEX 604
DEVGEN 132
CONUN 142

POSĖDŽIO REZULTATAI

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato

data: 2015 m. liepos 20 d.

Ankstesnio
dokumento Nr.: 10875/15 COHOM 80 CFSP/PESC 395 COSCE 4 FREMP 158 INF 131
JAI 558 RELEX 597 DEVGEN 131 CONUN 141

Dalykas: Tarybos išvados dėl 2015–2019 m. veiksmų plano žmogaus teisių ir
demokratijos srityje

Delegacijoms pridedamos 2015 m. liepos 20 d. Tarybos priimtose Tarybos išvados dėl 2015–
2019 m. veiksmų plano žmogaus teisių ir demokratijos srityje.

TARYBOS IŠVADOS DĖL 2015–2019 M. VEIKSMŲ PLANO ŽMOGAUS TEISIŲ IR DEMOKRATIJOS SRITYJE

2015 m. liepos 20 d. Užsienio reikalų tarybos posėdis

1. Taryba palankiai vertina Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai ir Europos Komisijos pateiktą bendrą komunikatą „*Svarbiausias ES rūpestis – užtikrinti žmogaus teises*“ ir priima naują Veiksmų planą žmogaus teisių ir demokratijos srityje 2015–2019 m. laikotarpiui. Šiuo veiksmų planu Taryba dar kartą patvirtina Europos Sąjungos įsipareigojimą propaguoti žmogaus teises, užtikrinti jų apsaugą ir remti demokratiją visame pasaulyje.
2. Remdamasi Strategine programa žmogaus teisių ir demokratijos srityje ir 2012–2014 m. veiksmų planu, Europos Sąjunga padarė didelę pažangą didindama savo veiksmų žmogaus teisių ir demokratijos srityje poveikį ir suderinamumą. ES dar labiau patobulino gaires pagrindiniais žmogaus teisių klausimais, padidino žmogaus teisių ir demokratijos srityje dvišaliu pagrindu vykdomos veiklos efektyvumą, sėkmingai skatino veiksmus daugiašaliu lygmeniu ir labiau integravo žmogaus teisių aspektą į visus ES išorės veiksmus. Taryba taip pat palankiai vertina svarbų darbą, kurį atlieka ES specialusis įgaliotinis žmogaus teisių klausimais Stavrosas Lambrinidis, kuris labai prisideda prie ES žmogaus teisių politikos veiksmingumo, suderinamumo ir matomumo užtikrinimo, ir išreiškia visapusišką politinę paramą jo darbui.

3. Šiandienos sudėtingos krizės ir plačiai paplitę žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių pažeidimai reikalauja dar ryžtingesnių ES pastangų. Šis veiksmų planas turėtų suteikti ES galimybę spręsti šiuos uždavinius imantis kryptingesnių veiksmų, sistemingai ir suderintai naudojant turimas priemones ir užtikrinant didesnę savo politikos bei priemonių poveikį vietoje. ES ypač daug dėmesio skirs vietos institucijų bei mechanizmų, įskaitant nacionalines žmogaus teisių institucijas, taip pat pilietinės visuomenės atsakomybės ir bendradarbiavimo su jais klausimui. ES propaguos nediskriminavimo, lyčių lygybės bei moterų įgalėjimo principus. ES taip pat užtikrins visapusišką žmogaus teisėmis grindžiamą požiūrį į konfliktų ir krizių prevenciją ir sprendimą ir toliau integruos žmogaus teisių klausimus į ES politikos išorės aspektus, siekiant užtikrinti geresnę politikos suderinamumą, visų pirma migracijos, prekybos ir investicijų, vystomojo bendradarbiavimo ir kovos su terorizmu srityse.

4. ES toliau laikosi įsipareigojimo įgyvendinti visą žmogaus teisių ir demokratijos srities darbotvarę, kaip išdėstyta 2012 m. Strateginėje programoje žmogaus teisių ir demokratijos srityje, kuria toliau vadovaujamosi imantis Sąjungos veiksmų, taip pat ES žmogaus teisių gairėse, Tarybos išvadose ir strateginiuose dokumentuose. ES toliau propaguos ir gins visų žmogaus teisių visuotinumą ir nedalomumą palaikant partnerystės santykius su visų regionų šalimis, glaudžiai bendradarbiaujant su tarptautinėmis bei regioninėmis organizacijomis ir su pilietine visuomene. ES dės daugiau pastangų siekdama propaguoti saugią ir palankią aplinką, kurioje galėtų klestėti pilietinė visuomenė ir nepriklausoma žiniasklaida. ES pabrėžia labai svarbų pilietinės visuomenės veikėjų ir žmogaus teisių gynėjų indėlį užtikrinant taiką ir saugumą, stabilumą ir gerovę.

5. Taryba gerai vertina svarbų vaidmenį, kurį vyriausiasis įgaliotinis / Komisijos pirmininko pavaduotojas ir Europos Komisija atlieka skatindami nuosekliai ir suderintai įgyvendinti ES žmogaus teisių politiką. Veiksmų planas bus įgyvendinamas aktyviai dalyvaujant Europos Parlamentui ir vykdant reguliarias konsultacijas su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, visų pirma pilietinės visuomenės organizacijomis. ES yra pasiryžusi gerinti viešąją diplomatiją ir informavimą apie jos vykdomus žmogaus teisių veiksmus. Veiksmų plano laikotarpio vidurio peržiūra bus atlikta 2017 m. – tai sutaps su išorės finansavimo priemonių laikotarpio vidurio peržiūra, kad būtų užtikrintas didesnis suderinamumas. Taryba prašo visų partnerių prisidėti prie šio veiksmų plano sėkmingo įgyvendinimo ir propaguoti žmogaus teises bei demokratiją visame pasaulyje.

Priedas. Veiksmų planas

ES VEIKSMŲ PLANAS ŽMOGAUS TEISIŲ IR DEMOKRATIJOS SRITYJE

Šio veikslių plano tikslas – toliau įgyvendinti ES strateginę programą žmogaus teisių ir demokratijos srityje, ir daryti tai pakankamai lanksčiai, siekiant reaguoti į kylančias naujas problemas. Jo pagrindas – egzistuojanti ES žmogaus teisių ir demokratijos rėmimo politikos priemonių sistema išorės veikslių srityje¹, visų pirma ES gairės, priemonių rinkiniai ir kitos suderintos pozicijos, taip pat įvairios išorės finansavimo priemonės, visų pirma Europos demokratijos ir žmogaus teisių rėmimo priemonė. Šis veikslių planas apima atitinkamus ES išorės veikslių žmogaus teisių aspektus.

Kad veikslių planas būtų įgyvendinamas veiksmingai, svarbu, kad visos Europos institucijos **dirbtų drauge**, atsižvelgdamos į savo skirtingas institucines funkcijas ir kompetencijas, o prireikus veikslių planas būtų įgyvendinamas valstybių narių. Atsakomybė už išvardytų veikslių įgyvendinimą tenka vyriausiajam įgaliotiniui ir Komisijos pirmininko pavaduotojui, kuriam talkina Europos išorės veikslių tarnyba (toliau – EIVT), ir Komisijai, Tarybai bei valstybėms narėms pagal jų atitinkamas kompetencijos sritis, kaip nustatyta Europos Sąjungos sutartimi². Pagal savo įgaliojimus prie veikslių plano įgyvendinimo prisideda ES specialusis įgaliotinis žmogaus teisių klausimais. Veikslių planas apima laikotarpį iki 2019 m. gruodžio 31 d., o jo įgyvendinimo peržiūra bus atlikta 2017 m.

¹ Nedarant poveikio ES plėtos politikos specialioms priemonėms, kurios skirtos šalims kandidatėms ir potencialioms šalims kandidatėms.

² Sprendimai dėl konkrečių šio veikslių plano įgyvendinimo priemonių bus priimami pagal Sutartis. Veikslių planas neturi įtakos ES ir jos valstybių narių kompetencijos pasidalijimui, jis bus aiškinamas laikantis prie Sutarčių pridėtos 13 deklamacijos.

Naujojo veiksmų plano žmogaus teisių ir demokratijos srityje (2015–2019 m.) lentelės projektas

Tikslas	Veiksmas	Tvarkaraštis	Atsakomybė
I. VIETOS SUBJEKTŲ ATSAKOMYBĖS SKATINIMAS			
<i>a) Visapusiškos paramos viešosioms institucijoms suteikimas</i>			
1. Nacionalinių žmogaus teisių institucijų (toliau – NŽTI) pajėgumų rėmimas	a. Pripažinti ir remti ypač svarbų NŽTI kaip nepriklausomų institucijų vaidmenį ir patvirtinti ES įsipareigojimą visų pirma remti tas institucijas, kurios atitinka Paryžiaus principus, ir bendradarbiauti su jomis; siekti labiau įtraukti NŽTI į šalies lygmens konsultacijų procesus, ypač dėl dialogų žmogaus teisių klausimais ir reformų trečiojoje šalyse.	Nuolat	Komisijos tarnybos (toliau – Komisija), EIVT, valstybės narės (toliau – VN)
	b. Pasitelkiant Tarptautinio NŽTI koordinavimo komitetą stiprinti A statusą turinčių institucijų pajėgumus, B statusą turinčioms institucijoms padėti įgyti A statusą ir bendradarbiauti su atitinkamais regioniniais ir tarptautiniais tinklais; į šiose srityse atlikto darbo rezultatus turėtų būti atsižvelgta kitu ES išorės finansavimo priemonių laikotarpio vidurio programavimo laikotarpiu.	Iki 2017 m.	Komisija, EIVT, VN
	c. Sudaryti palankesnes sąlygas NŽTI ES valstybėse narėse ir NŽTI šalyse partnerėse bendradarbiavimui.	Nuolat	VN, Komisija

2. Rinkimų procesų sąžiningumo užtikrinimo rėmimas ir rinkimų valdymo įstaigų stiprinimas	a. Stiprinti rinkimų valdymo įstaigų vaidmenį ir pajėgumą nepriklausomai ir efektyviai organizuoti patikimus, įtraukius ir skaidrius rinkimus, visų pirma palaikant aktyvesnį specialųjį dialogą ir sukuriant ilgalaikę paramos strategiją siekiant skatinti rinkimų procesų sąžiningumo užtikrinimą, taip pat stiprinti visuomenės pasitikėjimą tomis įstaigomis, kad jos gali tai padaryti.	Nuolat	Komisija, EIVT, VN
	b. Skatinti per visą bendrą demokratinį ciklą palaikyti aktyviu dalyvavimu grindžiamą ir įtraukų rinkimų valdymo įstaigų ir pagrindinių suinteresuotųjų subjektų dialogą, siekiant užtikrinti aktyvesnį politinių partijų ir pilietinės visuomenės organizacijų dalyvavimą – be kita ko, joms turi būti sudarytos sąlygos gauti informacijos ir stebėti visus rinkimų proceso etapus; užtikrinti rinkimų vietos stebėtojų mokymą.	Nuolat	EIVT, Komisija, VN
	c. Skatinti, kad visuose rinkimų proceso etapuose dalyvautų kuo daugiau moterų ir marginalizuotoms grupėms priklausančių asmenų.	Nuolat	EIVT, Komisija, VN
3. Parlamentinių institucijų pajėgumų rėmimas	a. Remti parlamentų prerogatyvų teisėkūros, biudžeto ir priežiūros srityse plėtojimą, padėti parlamentams rengti viešus debatus svarbiausiais reformų klausimais, deramai atsižvelgiant į atitinkamus tarptautinius įsipareigojimus ir standartus žmogaus teisių srityje.	Nuolat	Komisija, EIVT, VN
	b. Įtraukti parlamentinį aspektą į ES ir ES valstybių narių gero valdymo programas ir paramą biudžetui.	Iki 2017 m.	Komisija, EIVT, VN

4. Tikslinė parama teisingumo sistemoms	a. Padėti vykdyti teismų sistemos (tiek baudžiamosios, tiek civilinės srities) reformą rengiant atitinkamus teisininkų mokymus ir taip gerinant jų žinias apie tarptautinius žmogaus teisių standartus ir įsipareigojimus; teikti paramą vykdant teisėsaugos tarnybų reformą, be kita ko, rengiant mokymus žmogaus teisių srityje ir teikiant paramą sulaikymo įstaigoms, kad sąlygos jose būtų pritaikytos pagal tarptautinius standartus.	Iki 2017 m.	EIVT, Komisija, VN
	b. Dvišaliu ir daugiašaliu lygmeniu stebėti, kaip šalys partnerės vykdo tarptautinius įsipareigojimus dėl teisės kreiptis į teismą ir teisės į teisingą bylos nagrinėjimą visuose teisinio proceso etapuose, ir skatinti tokius įsipareigojimus vykdyti; prireikus užtikrinti techninį bendradarbiavimą ir paramą; skatinti teisminių institucijų nepriklausomumą; sudaryti palankesnes sąlygas naudotis teise kreiptis į teismą vietos lygmeniu.	Nuolat	EIVT, Komisija, VN
5. Visapusiškos paramos viešosioms institucijoms teikimas	a. Toliau stiprinti gerą valdymą ir teisinės valstybės principo laikymąsi remiant galių atskyrimą, demokratinių institucijų nepriklausomumą ir atskaitomybę; stiprinti vietos subjektų vaidmenį reformų procesuose, įskaitant konstitucines reformas, kad būtų geriau atsižvelgiama į įvairių suinteresuotųjų subjektų interesus.	Nuolat	EIVT, Komisija, VN
	b. Skatinti steigti specializuotas kovos su korupcija įstaigas, kurioms būtų atskaitingos viešosios institucijos; stiprinti viešojo administravimo ir kovos su korupcija įstaigų pajėgumus ir ekspertines žinias siekiant parengti ir įgyvendinti politikos priemones laikantis dorovinio principingumo ir tinkamai valdant viešuosius išteklius.	Nuolat	Komisija, EIVT, VN
6. Bendradarbiavimo su JT ir regioniniais žmogaus teisių ir demokratijos rėmimo mechanizmais stiprinimas	a. Stiprinti žmogaus teisių ir demokratijos aspektus ES bendradarbiaujant su JT ir regioninėmis organizacijomis bei mechanizmais, visų pirma siekti sinergijos ir vykdyti bendras iniciatyvas pagrindiniais teminiais klausimais ir svarbiuose daugiašaliuose renginiuose.	Nuolat	EIVT, Komisija
	b. Skatinti regioninių žmogaus teisių ir demokratijos rėmimo mechanizmų tarpusavio dialogą ir gebėjimų stiprinimo iniciatyvas.	Nuolat	EIVT, Komisija, VN

b) Pilietinės visuomenės aktyvinimas			
7. Glaudesnės partnerystės su trečiųjų šalių pilietinės visuomenės organizacijomis (toliau – PVO), įskaitant socialinius partnerius, taip pat valdžios institucijų, parlamentų ir PVO glaudesnės partnerystės skatinimas	a. Sudaryti palankesnes sąlygas struktūrizuotiems mainams, inter alia, vyriausybei, parlamento nariams ir pilietinei visuomenei, įskaitant socialinių partnerių atstovus, keičiantis geriausios praktikos pavyzdžiais ir įgyta patirtimi, ir tokius mainus remti.	Nuolat	EIVT, Komisija, VN
	b. Toliau stiprinti PVO gebėjimus užtikrinti valdžios atskaitomybę, be kita ko, organizuojant PVO tarpusavio keitimąsi geriausios praktikos pavyzdžiais ir skatinant daugiašalį suinteresuotųjų subjektų dialogą ir propaguojant žmogaus teises bei pilietinį švietimą.	Nuolat	Komisija, EIVT, VN
	c. Gerinti ES rengiamų vietos lygmens konsultacijų kokybę, visų pirma tam, kad formuojant ir įgyvendinant politiką būtų atsižvelgiama į pilietinės visuomenės nuomonę; ES delegacijų rengiamų šalių veiksmų planuose, skirtuose bendradarbiavimo užmezgimui su pilietine visuomene, skatinti daugiašalius suinteresuotųjų subjektų (valdžios institucijų, PVO, ES ir kitų subjektų) dialogus.	Nuolat	Komisija, EIVT, VN
	d. Aktyvinti ES bendradarbiavimą su politinėmis partijomis ir piliečių judėjimais, kad sustiprėtų politinis pliuralizmas ir partijų vaidmuo padedant užtikrinti atskaitingas institucijas bei praktiką, taip pat įtraukius nacionalinių reformų procesus.	Nuolat	Komisija, EIVT, VN
8. PVO, ginančių moterų ir mergaičių teises, įgalinimas	Remti moterų organizacijas ir žmogaus teisių gynėjus (toliau – ŽTG), dirbančius moterų ir mergaičių teisių užtikrinimo srityje ir jas ginančius, ir skatinti juos aktyviau dalyvauti užtikrinant sprendimus priimančių subjektų atskaitingumą lyčių lygybės ir moterų teisių klausimais; raginti sprendimus priimančius subjektus užmegzti dialogą su moterų organizacijomis ir ŽTG.	Nuolat	EIVT, Komisija, VN

9. Aktyvesnė parama žmogaus teisių gynėjams (toliau – ŽTG), taip pat tarptautiniuose ir regioniniuose forumuose	a. Stiprinti nuoseklią paramą ŽTG ir tuo tikslu imtis šių veiksmų: kelti grėsmę patiriančių ŽTG klausimą, be kita ko, aukšto lygio vizitų, dialogų ir misijų metu; kovoti su nebaudžiamumu pažeidimų, nukreiptų prieš ŽTG, atvejais; vykdant ŽTG apsaugos veiklą užtikrinti geresnį naštos pasidalijimą ir veiksmų koordinavimą tarp ES delegacijų ir valstybių narių ambasadų; keistis geriausios praktikos pavyzdžiais, susijusiais su atitinkamais mechanizmais, įskaitant laikino apgyvendinimo priemones ir vizų išdavimą skubos tvarka; toliau remti JT ir regioninius ŽTG apsaugos mechanizmus ir bendradarbiauti su jais; stiprinti paramą daugiašalėms iniciatyvoms dėl ŽTG ir pilietinės visuomenės erdvės, be kita ko, JT ir regioninėse organizacijose.	Nuolat	EIVT, Komisija, Taryba, VN
	b. Dažniau vykdyti informavimo veiklą kaimo vietovėse ir sistemingiau remti ŽTG, kurie dirba moterų teisių ir lesbiečių, gėjų, biseksualių, translyčių ir interseksualių (LGBTI) asmenų teisių srityje, taip pat tuos subjektus, kurie gina asmenų, priklausančių marginalizuotoms grupėms, teises ir pasisako už jų įtrauktį.	Nuolat	EIVT, Komisija, VN
10. Pilietinės visuomenės erdvei kylančių grėsmių šalinimas	a. Skatinti ir remti ŽTG apsaugai skirtus teisės aktus, politikos priemones ir mechanizmus, visų pirma, aktyviau įgyvendinti atitinkamas ES gaires ir ES ŽTG mechanizmą, pradėtą įgyvendinti pagal Europos demokratijos ir žmogaus teisių rėmimo priemonę (EDŽTRP).	Iki 2017 m.	EIVT, Komisija, Taryba, VN
	b. Stebėti ir vertinti pilietinei visuomenei, įskaitant socialinius partnerius, skirtą teisinę aplinką (pvz., įstatymus ir kitus teisės aktus) ir veiklos sąlygas (pvz., savavališką procedūrinį, finansinį priekabiavimą ar apribojimus, ypač finansavimo iš užsienio srityje) ir aktyviai identifikuoti pilietinės visuomenės erdvei kylančias grėsmes, įskaitant atsakomuosius veiksmus, pranešti apie jas ir imtis priemonių, kad jos būtų pašalintos.	Nuolat	EIVT, Komisija, VN

	c. Pasitelkiant viešus arba neviešus informavimo būdus laikytis pozicijos, kuria nepalaikomi nepagrįsti taikių susirinkimų ir asociacijų laisvės apribojimai, pilietinės visuomenės erdvės varžymas ir mėginimas trukdyti pilietinės visuomenės, įskaitant ŽTG, veiklai, (pvz., kriminalizuojant ŽTG), užtikrinant, kad šie klausimai būtų nuolat aptariami dvišaliuose susitikimuose, dialoguose žmogaus teisių klausimais ir JT bei regioniniuose forumuose.	Nuolat	EIVT, Komisija, VN
II. ŽMOGAUS TEISIŲ SRITIES PROBLEMŲ SPRENDIMAS			
11. Saviraiškos laisvės internete ir realiame gyvenime apsauga ir skatinimas	a. Dvišaliuose santykiuose ir daugiašaliuose bei regioniniuose forumuose laikytis pozicijos, kuria nepalaikomi teisės aktai, reglamentavimas ar valdžios spaudimas, kuriais nederamai ribojama saviraiškos laisvė; imtis aktyvių veiksmų siekiant užkirsti kelią smurtui prieš žurnalistus, tinklaraštininkus ir kitus žiniasklaidos subjektus ir reaguoti į tokį smurtą, taip sudarant jiems sąlygas dirbti saugiai internete ir realiame gyvenime nebijant priekabiavimo, politinio spaudimo, cenzūros ir persekiojimo; remti laisvos, įvairios ir nepriklausomos žiniasklaidos stiprinimo pastangas.	Nuolat	EIVT, Komisija, VN
	b. Užtikrinti, kad pagarbos nuomonės ir saviraiškos laisvei principas būtų įtrauktas rengiant politikos priemones ir programas kovos su terorizmu, kibernetinio saugumo, kovos su elektroniniais nusikaltimais, prieigos prie informacijos srityse, taip pat kitas susijusias ES politikos priemones.	Iki 2017 m.	EIVT, Komisija, Taryba, VN
	c. Dvišaliuose santykiuose bei daugiašaliuose forumuose skatinti dialogą teisės į privatų gyvenimą ir duomenų apsaugos klausimais; dėti pastangas siekiant užtikrinti, kad valstybių teisės aktais ir procedūromis, susijusiais su ryšių sekimu, būtų laikomasi įsipareigojimų pagal tarptautinę žmogaus teisių teisę.	Nuolat	EIVT, Komisija, VN

12. Religijos ar tikėjimo laisvės propagavimas ir apsauga	a. Užtikrinti, kad religijos ar tikėjimo laisvė išliktų vienas iš svarbiausių santykių su trečiosiomis šalimis, taip pat daugiašalių forumų svarstomų klausimų, glaudžiai bendradarbiaujant su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais; skatinti keitimąsi geriausios praktikos pavyzdžiais ir didinti informuotumą apie įvairius religijos ar tikėjimo laisvės elementus centrinėse būstinėse, ES delegacijose ir valstybių narių ambasadose.	Iki 2017 m.	EIVT, Komisija, VN
	b. Skatinti ir remti atitinkamų šalių partnerių ir kitų suinteresuotųjų subjektų iniciatyvas religijos ar tikėjimo laisvės srityje, visų pirma tas iniciatyvas, kuriomis siekiama apsaugoti asmenų, priklausančių religinėms mažumoms, teises ir jos propaguojamos, kad jie galėtų išpažinti savo religiją ar tikėjimą nebijodami smurto, diskriminacijos, politinio spaudimo, cenzūros ar persekiojimo.	Nuolat	EIVT, Komisija, VN
	c. Skatinti kultūrų ir religijų dialogą ir remti religinių bei kitokių lyderių vaidmenį užtikrinant religijos ar tikėjimo laisvę.	Iki 2017 m.	EIVT, Komisija, VN
13. Kova su kankinimu, netinkamu elgesiu ir mirties bausmės taikymu	a. Kankinimo ir netinkamo elgesio (prevencijos, atskaitomybės ir reabilitacijos priemonių), ir mirties bausmės (panaikinimo, moratoriumo ir būtiniausių standartų nustatymo) klausimus spręsti visapusiškai, pasitelkiant politinius dialogus bei dialogus žmogaus teisių klausimais ir teikiant paramą šalims partnerėms, nepriklausomiems nacionaliniams prevencijos mechanizmams ir pilietinei visuomenei; įtraukti apsaugos nuo mirties bausmės, kankinimo ir netinkamo elgesio aspektus į ES veiklą, be kita ko, kovos su terorizmu ir krizių valdymo srityse.	Nuolat	EIVT, Komisija, Taryba, VN
	b. Parengti nuoseklų požiūrį, kuriuo nagrinėjamos sąsajos tarp mirties bausmės, kankinimo ir žiauraus, nežmoniško ar žeminančio elgesio ar baudimo, neteisminio, neatidėliotino ar savavališko mirties bausmės vykdymo, priverstinio dingimo bei savavališko suėmimo ir sulaikymo.	Iki 2017 m.	EIVT, Komisija, Taryba, VN

	c. Įmatis bendrų veiksmų siekiant visiško kankinimo uždraudimo, glaudžiai bendradarbiaujant su JT, regioninėmis organizacijomis ir pilietine visuomene (be kita ko, remiant 10 metų pasaulinę Konvencijos prieš kankinimą iniciatyvą), siekiant iki 2024 m. užtikrinti visuotinį JT Konvencijos prieš kankinimą ratifikavimą ir įgyvendinimą; skatinti ratifikuoti ir įgyvendinti tos konvencijos fakultatyvų protokolą bei Tarptautinio pilietinių ir politinių teisių pakto Antrąjį fakultatyvinį protokolą, kuriuo siekiama mirties bausmės panaikinimo.	Nuolat	EIVT, Komisija, VN
14. Lyčių lygybės, moterų teisių, moterų ir mergaičių įgalėjimo ir jų aktyvumo skatinimas	a. Aktyviau įgyvendinti prievoles ir įsipareigojimus dėl moterų teisių pagal Konvenciją dėl visų formų diskriminacijos panaikinimo moterims, Pekino veiksmų platformą, Kairo deklaraciją dėl gyventojų ir vystymosi bei laikotarpio po 2015 m. vystymosi darbotvarkę.	Nuolat	EIVT, Komisija, VN
	b. Vykdamas ES išorės veiksmus ir vystomąjį bendradarbiavimą, prioritetą teikti veiksams, inter alia, tokiose srityse kaip fizinio ir psichologinio moterų ir mergaičių neliečiamumo apsauga, vykdamas veiklą, kuria padedama apsaugoti moterų žmogaus teises ir užtikrinti teisę nepatirti smurto, ypatingą dėmesį skiriant moterų lyties organų žalojimo praktikos, vaikų, ankstyvų ir priverstinių santuokų praktikos, smurto dėl lyties ir seksualinio smurto konfliktų metu panaikinimui; moterų ir mergaičių ekonominės, socialinės ir kultūrinės teisės, jų galimybė išsakyti savo nuomonę socialiniuose ir politiniuose forumuose ir jų aktyvumas tuose forumuose; parengti ir įgyvendinti veiksmų planą, kuriuo bus pakeistas 2010–2015 m. ES veiksmų planas dėl lyčių lygybės ir didesnių galių suteikimo moterims vystomojo bendradarbiavimo srityje (Lyčių lygybės veiksmų planas).	Nuolat	EIVT, Komisija, VN
	c. Propaguoti ir stiprinti lyčių lygybę ir moterų įgalėjimą, be kita ko, pasitelkiant naują moterų ir vyrų lygių galimybių strategiją, ir gerinti atskaitomybę, išlaikant suderinamumą su bendra ES lyčių lygybės politika.	Nuolat	EIVT, Komisija, Taryba

15. Vaiko teisių propagavimas, apsauga ir įgyvendinimas	a. Remti šalių partnerių pastangas puoselėti, apsaugoti ir įgyvendinti vaiko teises, daugiausia dėmesio skiriant vaiko apsaugos sistemų stiprinimui, kad vaikai būtų apsaugoti nuo smurto, išnaudojimo, prievartos ir nepriežiūros.	Nuolat	EIVT, Komisija, VN
	b. Remti šalis partneres, kad būtų puoselėjamos, apsaugomos ir įgyvendinamos vaiko teisės, daug dėmesio skiriant ekonominėms, socialinėms ir kultūrinėms teisėms, kaip antai teisei į mokslą, teisei į sveikatos priežiūrą ir teisei į tinkamą mitybą, teisei į socialinę apsaugą, taip pat kovai su nepriimtiniu vaikų darbu, visuomet atsižvelgiant į vaiko interesus.	Nuolat	EIVT, Komisija, VN
	c. Skatinti ratifikuoti JT Vaiko teisių konvencijos fakultatyvinius protokolus dėl vaikų dalyvavimo ginkluotuose konfliktuose, dėl vaikų pardavimo, vaikų prostitucijos ir vaikų pornografijos ir apsvarstyti galimybes prisijungti prie fakultatyvinio protokolo dėl skundų procedūros.	Nuolat	EIVT, Komisija, VN
16. Nediskriminacinės aplinkos puoselėjimas	a. Parengti ES kovos su diskriminacija priemonių rinkinį, kuriame būtų apibrėžti metodai, naudotini rengiant priemones kovai su visų rūšių diskriminacija, įskaitant daugialypę diskriminaciją.	Iki 2016 m.	EIVT, Komisija, Taryba
	b. Skatinti keitimąsi su šalimis partnerėmis geriausios praktikos pavyzdžiais, susijusiais su kovos su rasizmu, rasine diskriminacija, ksenofobija ir susijusia netolerancija strategijomis ir politikos priemonėmis.	Nuolat	EIVT, Komisija, VN

	<p>c. Remti šalių partnerių pastangas ir atitinkamas JT iniciatyvas, taip pat regionines organizacijas, kurių tikslas – apsaugoti ir stiprinti mažumoms priklausančių asmenų teises, – ir bendradarbiauti su jų atstovais bei šiuos klausimus sprendžiančiais pilietinės visuomenės atstovais.</p>	Nuolat	EIVT, Komisija, VN
	<p>d. Toliau plėtoti ES politiką, vykdomą atsižvelgiant JT Deklaraciją dėl čiabuvių tautų teisių ir į 2014 m. Pasaulinės konferencijos čiabuvių tautų klausimais baigiamąjį dokumentą.</p>	Iki 2016 m.	EIVT, Komisija, VN
	<p>e. Dvišaliu ir daugiašaliu lygiu tęsti darbą su trečiosiomis šalimis, atsižvelgiant į pilietinės visuomenės nuomonę, siekiant LGBTI asmenų diskriminacijos panaikinimo; didinti darbuotojų centrinėse būstinėse, ES delegacijose ir valstybių narių ambasadose informuotumą LGBTI klausimais ir aktyvumą juos sprendžiant, taip pat didinti paramą LGBTI klausimais dirbančioms PVO.</p>	Nuolat	EIVT, VN, Taryba, Komisija
	<p>f. Vykdamas ES išorės veiksmus aktyviau propaguoti neįgaliųjų teises, skatinant lygias žmogaus teisių prieinamumo galimybes ir lygias naudojimosi žmogaus teisėmis galimybes neįgaliesiems, laikantis Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvencijos, prie kurios ES yra prisijungusi; įtraukti negalios klausimus į žmogaus teisių srities priemones ir parengti tikslinius veiksmus, kuriais būtų šalinamos kliūtys tokiam jų lygiateisiam dalyvavimui ir stiprinama jų socialinė įtrauktis; remti ir tobulinti mechanizmų, skirtų JT Neįgaliųjų teisių konvencijos įgyvendinimui skatinti, apsaugoti ir stebėti, kaip numatyta jos 33.2 straipsnyje, be kita ko, kiek tai susiję su tokių mechanizmų sukūrimu šalyse partnerėse, veikimą; imtis reikiamų veiksmų, kad ES prisijungtų prie JT Neįgaliųjų teisių konvencijos fakultatyvaus protokolo.</p>	Nuolat	Komisija, EIVT, Taryba, VN

	g. Didinti informuotumą apie žmogaus teises ir specifinius vyresnio amžiaus žmonių poreikius, ypač daug dėmesio skiriant diskriminacijai dėl amžiaus.	Nuolat	EIVT, Komisija, VN
17. Išsamios darbotvarkės, skirtos ekonominėms, socialinėms ir kultūrinėms teisėms propaguoti, įgyvendinimo skatinimas	a. ES išorės politikoje, be kita ko, ir programuojant ES išorės pagalbą, daugiau dėmesio skirti ekonominėms, socialinėms ir kultūrinėms teisėms, kartu taip pat pabrėžiant, kad žmogaus teisės yra nedalomos ir tarpusavyje susijusios; akcentuoti aiškų žmogaus teisių aspekto pripažinimą tokiose srityse kaip socialinė politika, sveikatos apsauga, švietimas, maisto ir vandens prieinamumas ar gyvenimo lygis; propaguoti ir remti minimalios socialinės apsaugos šalyse kūrimą ir platesnį taikymą bei aukštesnių socialinių garantijų standartų laipsnišką diegimą.	Nuolat	EIVT, Komisija, Taryba, VN
	b. Aktyvinti gebėjimų stiprinimą ir parengti politines ir veiklos gaires ekonominių, socialinių ir kultūrinių teisių klausimais, siekiant užtikrinti, kad visi atitinkami ES ir valstybių narių darbuotojai būtų informuoti apie tarptautines sutartis, susijusias su ekonominėmis, socialinėmis ir kultūrinėmis teisėmis ir visų pirma susijusias su pagrindiniais principais bei darbuotojų teisėmis (TDO pagrindines konvencijas); apsvarstyti galimybę prisijungti prie Tarptautinio ekonominių, socialinių ir kultūrinių teisių pakto fakultatyviojo protokolo.	Nuolat	EIVT, Komisija, Taryba, VN
	c. Aktyviau dėti pastangas siekiant apsaugoti žmogaus teisių gynėjus, įskaitant socialinius partnerius, dirbančius ekonominių, socialinių ir kultūrinių teisių užtikrinimo srityje, ypač daug dėmesio skiriant žmogaus teisių gynėjams, dirbantiems darbuotojų teisių, su žemės nuosavybe susijusių žmogaus teisių ir čiabuvių tautų klausimais, atsižvelgiant, <i>inter alia</i> , į žemės supirkinėjimo (angl. land grabbing) ir klimato kaitos realijas.	Nuolat	EIVT, Komisija, VN

18. Pažangos verslo ir žmogaus teisių srityje užtikrinimas	a. Plėtoti gebėjimus įgyvendinti verslo ir žmogaus teisių gaires ir gerinti žinias apie šių gairių įgyvendinimą, visų pirma kalbant apie JT parengtus verslo ir žmogaus teisių pagrindinius principus ir kitas priemones / iniciatyvas, kuriomis padedama įgyvendinti tuos principus; stiprinti ES delegacijų ir valstybių narių ambasadų vaidmenį ir ekspertines žinias šioje srityje; vykdant išorės veiksmus ir vedant dialogą politikos klausimais su šalių partnerių vyriausybėmis bei regioninėmis organizacijomis didinti informuotumą apie JT pagrindinius principus bei įmonių socialinę atsakomybę; skatinti šalis partneres priimti nacionalinius veiksmų planus; verslo ir žmogaus teisių klausimais aktyviai bendradarbiauti su įmonėmis, pilietine visuomene ir nacionalinėmis žmogaus teisių institucijomis.	Iki 2017 m.	EIVT, Komisija, VN
	b. Užtikrinti, kad bendroje ES įmonių socialinės atsakomybės strategijoje ypač daug dėmesio būtų skiriama verslo ir žmogaus teisėms, įskaitant prioritetus, užtikrinančius veiksmingą JT pagrindinių principų įgyvendinimą.	Iki 2016 m.	Komisija, Taryba, EIVT
	c. Parengti ir įgyvendinti nacionalinius JT pagrindinių principų įgyvendinimo veiksmų planus arba tuos principus integruoti į nacionalines įmonių socialinės atsakomybės strategijas; dalytis patirtimi apie nacionalinių veiksmų planų rengimą ir informacija apie su tuo rengimu susijusia geriausia praktika.	Iki 2017 m.	VN
III. VISAPUSIŠKO ŽMOGAUS TEISĖMIS GRINDŽIAMO POŽIŪRIO Į KONFLIKTUS IR KRIZES UŽTIKRINIMAS			
19. Perėjimas nuo ankstyvojo perspėjimo prie prevencinių veiksmų	a. Skatinti naudoti naująją ES ankstyvojo perspėjimo apie konfliktą sistemą kaip rimtų žmogaus teisių pažeidimų prevencijos priemonę ir pasinaudoti visomis jos teikiama galimybėmis.	Nuolat	EIVT, Taryba, VN
	b. Užtikrinti didesnę nuoseklumą ataskaitų apie žmogaus teises teikimo ir ankstyvojo perspėjimo / konfliktų analizės srityse, be kita ko, dialoguose ir konsultacijose žmogaus teisių klausimais aptariant reikšmingus konfliktų pavojus, taip pat aktyviau bendradarbiaujant su tarptautinėmis ir regioninėmis organizacijomis.	Iki 2016 m.	EIVT, VN

	c. Remti kurstymo, kuris galėtų išprovokuoti rimtus žmogaus teisių pažeidimus, pavyzdžiui, ypatingai žiaurios nusikaltimus, stebėsenos ir kovos su tokiu kurstymu veiksmus; remti kovos su neapykantos kurstymu ir smurtiniu ekstremizmu veiksmus pasitelkiant tokias priemones kaip pagrindinių priešasčių nustatymas, atsvaros propagandai pranešimų rengimas, švietimas žmogaus teisių srityje ir taikos stiprinimo iniciatyvos, visų pirma orientuojamos į vaikus ir jaunimą.	Nuolat	EIVT, Komisija, VN
	d. Remti moterų vaidmenį konfliktų prevencijos, tarpininkavimo ir taikos stiprinimo srityse.	Nuolat	EIVT, Komisija, VN
	e. Padėti sukurti nuo ginkluotų konfliktų nukentėjusiems vaikams skirtas prevencijos, reagavimo ir (ilgalaikės) reintegracijos programas, bendradarbiaujant su vietos bendruomenėmis, nukentėjusiais vaikais ir tėvais (pavyzdžiui, psichologinės ir socialinės paramos, socialinės ir ekonominės reintegracijos, švietimo ir gyvenimo įgūdžių lavinimo, taip pat šeimos narių paieškos ir šeimos susijungimo programas).	Iki 2017 m.	EIVT, Komisija, VN
20. Gebėjimų spręsti konfliktus ir krizes daugiašaliu ir regioniniu lygmenimis stiprinimas	a. Stiprinti bendradarbiavimą su JT specialiuoju patarėju genocido prevencijos klausimais ir JT specialiuoju patarėju atsakomybės užtikrinti apsaugą klausimais, taip pat su kitais prevencijos srityje dirbančiais tarptautiniais ir regioniniais subjektais bei PVO, ir aktyvinti paramos jiems veiklą.	Nuolat	EIVT, Komisija, VN
	b. Remti JT specialiojo įgaliotinio vaikų ir ginkluotų konfliktų klausimais veiklą, visų pirma padėti parengti, įgyvendinti ir stebėti veiksmų planus, kuriais siekiama nutraukti rimtus nuo ginkluotų konfliktų nukentėjusių vaikų teisių pažeidimus ir vykdoma tokių pažeidimų prevencija, be kita ko, vykdant rėmimo ir programų rengimo veiklą.	Nuolat	EIVT, Komisija, VN
	c. Remti JT specialiojo atstovo seksualinio smurto konfliktų metu klausimais veiklą, JT ekspertų grupės veiklą ir JT veiksmų programą, siekiant pagerinti tarptautinių pastangų kovoje su seksualiniu smurtu koordinavimą, taip pat remti veiksmingą seksualinio smurto nusikaltimų ištyrimą ir patraukimą už juos baudžiamojon atsakomybėn.	Nuolat	EIVT, Komisija, VN

21. Parama užtikrinant tarptautinės humanitarinės teisės laikymąsi	a. Įvertinti ir prireikus aktyvinti ES gairių dėl skatinimo laikytis tarptautinės humanitarinės teisės įgyvendinimą, atsižvelgiant į šiuo metu vedamas diskusijas dėl tarptautinės humanitarinės teisės (toliau – THT) laikymosi užtikrinimo mechanizmo.	Iki 2016 m.	EIVT, Komisija, Taryba, VN
	b. Įvertinti, kaip įgyvendinami ES įsipareigojimai, priimti 31-oje Raudonojo Kryžiaus judėjimo konferencijoje, pasirengti 32-ai konferencijai (2015 m. gruodžio mėn.) ir vykdyti tolesnę susijusių veiklą iki 2019 m. įvyksiančios 33-ios konferencijos.	Nuolat	EIVT, Taryba, VN
	c. Suformuoti ir įgyvendinti išsamaus patikrinimo politiką, siekiant užtikrinti, kad ES parama saugumo pajėgoms, visų pirma BSGP misijų ir operacijų kontekste, būtų teikiama laikantis ES žmogaus teisių politikos ir padėtų tą politiką įgyvendinti ir būtų suderinama su taikytinų tarptautinių žmogaus teisių normų ir tarptautinės humanitarinės teisės propagavimu, apsauga ir įgyvendinimo užtikrinimu.	Iki 2017 m.	EIVT, Komisija, Taryba
	d. Kai tinka, ES misijų vadovai bei atitinkami ES atstovai, įskaitant ES civilinių operacijų vadovus, ES karinių operacijų vadus ir ES specialiuosius įgaliotinius, turėtų į savo ataskaitas apie atitinkamą valstybę ar konfliktą įtraukti THT situacijos vertinimą. Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas informacijai, rodančiai, kad galėjo būti padaryta rimtų THT pažeidimų; kai įmanoma, tokiose ataskaitose taip pat turėtų būti pateikiamas analitinis įvertinimas ir pasiūlymai dėl galimų priemonių, kurių ES turėtų imtis.	Iki 2017 m.	Komisija, EIVT, Taryba, VN

22. Nebaudžiamumo panaikinimas, atskaitomybės stiprinimas ir pereinamojo laikotarpio teisingumo skatinimas bei rėmimas	a. Atlikti išsamų įvertinimą, kaip įgyvendinamas 2011 m. kovo 21 d. Tarybos sprendimas 2011/168/BUSP dėl Tarptautinio baudžiamojo teismo (TBT) ir šio sprendimo įgyvendinimo veiksmų planas; oficialiai įforminti ES / TBT apskritojo stalo formatą, kad atitinkami darbuotojai turėtų galimybę nustatyti bendro intereso sritis, keisti informacija apie atitinkamą veiklą ir užtikrinti geresnį abiejų organizacijų tarpusavio bendradarbiavimą.	Iki 2016 m.	EIVT, Komisija, Taryba, VN
	b. Suformuoti ir įgyvendinti pereinamojo laikotarpio teisingumo klausimams skirtą ES politiką, be kita ko, atliekant analizę, leisiančią įvertinti ES patirtį, įgytą remiant pereinamojo laikotarpio teisingumą, problemas, su kuriomis susidurta, ir klaidas, iš kurių pasimokyta šioje veikloje; teikti konkrečias rekomendacijas ir rengti mokymus pereinamojo laikotarpio teisingumo srityje dirbantiems ES misijų darbuotojams, sukurti atitinkamai įvairių Komisijos tarnybų bei EIVT ir ES valstybių narių darbuotojų tinklą, kad būtų keičiamasi geriausios praktikos pavyzdžiais ir gerinamas suderinamumas bei nuoseklumas; padidinti stebėjimo ir ataskaitų teikimo apimtį (be kita ko, pasitelkiant konkrečioms šalims skirtas žmogaus teisių srities strategijas) ir skatinti tarpregioninį dialogą pereinamojo laikotarpio teisingumo klausimais, siekiant pagerinti regioninių organizacijų tarpusavio bendradarbiavimą.	Nuolat	EIVT, Komisija, Taryba, VN
23. Žmogaus teisių aspekto integravimas visais BSGP planavimo, peržiūros ir įgyvendinimo etapais	a. Parengti pagal sektorius pritaikytas veiklos gaires, skirtas BSGP misijų darbuotojams, bendradarbiaujantiems su policijos, karo, įkalinimo tarnybomis ir teismais, kuriose būtų pateiktos praktinės rekomendacijos dėl žmogaus teisių ir tarptautinės humanitarinės teisės aspektų integravimo, atitinkamais atvejais dėmesį skiriant civilių gyventojų, ypač vaikų, apsaugai bei moterų ir mergaičių įgalėjimui ir aktyvumui.	Iki 2017 m.	EIVT, Taryba, VN

	<p>b. Parengti ir įgyvendinti naują bendrą elgesio kodeksą, skirtą BSGP civilinėms misijoms, be kita ko, pasitelkiant šias priemones: darbuotojams rengiant mokymus prieš dislokavimą ir įvadinius mokymus, jau dislokuotiems darbuotojams rengiant konkrečioms misijoms pritaikytus mokymus, vadovaujamas pareigas einantiems darbuotojams – specialius mokymus, taip pat didinant misijų darbuotojų ir vietos gyventojų informuotumą ir rengiant statistinius duomenis apie elgesio kodekso pažeidimus; imtis panašių veiksmų, kad būtų užtikrintas geresnis karinėse operacijose dislokuotų darbuotojų informuotumas apie elgesio standartus, ir didinti informuotumą vietos bendruomenėse, kuriose veikia misijos / vykdomos operacijos.</p>	Iki 2017 m.	EIVT, Taryba, VN
	<p>c. Aktyviau diegti visapusišką požiūrį į JT ST rezoliucijų 1325 ir 1820 bei jų pagrindų priimtų rezoliucijų dėl moterų, taikos ir saugumo įgyvendinimą ES, atsižvelgiant į JT aukšto lygio peržiūros rezultatus ir kylančias naujas problemas (įskaitant kovą su terorizmu, kovą su smurtiniu ekstremizmu, prekybą žmonėmis), taip pat tobulinant ataskaitų apie visapusiško požiūrio įgyvendinimo pažangą teikimą, priimant strateginį planą, pagal kurį JT ST rezoliucijos 1325 principai būtų integruoti į BSGP misijų ir operacijų planavimo, įgyvendinimo ir peržiūros ciklą, ir užtikrinant aktyvesnį bendradarbiavimą ir geresnį veiksmų koordinavimą su visomis ES valstybėmis narėmis.</p>	Iki 2016 m.	EIVT, Komisija, Taryba, VN
IV. DIDESNIO SUDERINAMUMO IR NUOSEKLUMO SKATINIMAS			
<p>24. Migracijos, kovos su prekyba žmonėmis, neteisėtu migrantų gabenimu ir prieglobsčio politikos priemonės</p>	<p>a. Atsižvelgiant į Visuotinį požiūrį į migraciją ir judumą (VPMJ) ir į Europos migracijos darbotvarkę, stiprinti žmogaus teisių apsaugos priemones visuose dialoguose migracijos ir judumo klausimais bei bendradarbiavimo su trečiosiomis šalimis programose, įskaitant partnerystes judumo srityje ir bendrąsias migracijos ir judumo darbotvarkes, taip pat su migracija susijusiuose susitarimuose, procesuose ir programose, be kita ko, analizuojant jų poveikį žmogaus teisėms; užtikrinti, kad į imigracijos ir pasienio tarnyboms skirtus gebėjimų stiprinimo projektus būtų įtraukti mokymo žmogaus teisių tema elementai.</p>	Iki 2017 m.	EIVT, Komisija, VN

	<p>b. Remiantis tuo, kas jau padaryta įgyvendinant ES kovos su prekyba žmonėmis strategiją, žmogaus teisių, pabėgėlių teisių ir nukentėjusiųjų apsaugos temas visapusiškai įtraukti į diskusijas dėl kovos su prekyba žmonėmis, vedamas palaikant dialogus politikos, migracijos ir judumo, saugumo ir žmogaus teisių klausimais su prioritetinėmis šalimis, taip pat į diskusijas su tose prioritetinėse šalyse veikiančiomis tarptautinėmis ir regioninėmis organizacijomis ir paramos teikėjais; ES delegacijos prioritetinėse šalyse kuo geriau pasinaudos savo paskirtais už kovą su prekyba žmonėmis atsakingais kontaktiniais asmenimis ir kels su žmogaus teisėmis susijusius klausimus diskusijose apie prekybą žmonėmis su priimančiosios šalies valdžios institucijomis; skatinti pagrindinių tarptautinių konvencijų dėl prekybos žmonėmis ir priverstinio darbo problemos ratifikavimą ir įgyvendinimą.</p>	Nuolat	EIVT, Komisija, VN
	<p>c. Pasitelkiant politinius dialogus, dialogus žmogaus teisių klausimais ir kitus dialogus su šalimis partnerėmis nagrinėti žmogaus teisių klausimus, susijusius su neteisėtu žmonių gabenimu; skatinti ES delegacijas visapusiškai panaudoti savo išteklius siekiant užtikrinti, kad neteisėtas žmonių gabenimas ir su juo susiję žmogaus teisių aspektai būtų nuolat aptariami bendradarbiaujant su priimančiosios šalies valdžios institucijomis, taip pat su pilietine visuomene, tarptautinėmis organizacijomis ir kitais paramos teikėjais.</p>	Iki 2017 m.	EIVT, VN
	<p>d. Remti šalis partneres, kad būtų puoselėjamos ir ginamos pabėgėlių ir šalies viduje perkeltų asmenų teisės, be kita ko, stiprinant gebėjimus ir skatinant ratifikuoti 1951 m. Konvenciją dėl pabėgėlių statuso ir 1967 m. protokolą.</p>	Nuolat	EIVT, Komisija, VN
	<p>e. Remti veiksmus, kuriais būtų sudaromos geresnės galimybės migrantams kilmės ir tranzito šalyse kreiptis į teismą ir gauti sveikatos priežiūros paslaugas; skatinti pagerinti sulaikytiems migrantams sąlygas sulaikymo įstaigose ir skatinti taikyti alternatyvias sulaikymui priemones nelegaliems migrantams trečiojoje šalyse; šiuo atžvilgiu skirti išskirtinį dėmesį pažeidžiamiesiems migrantams, įskaitant nelydimus nepilnamečius.</p>	Nuolat	Komisija, EIVT, VN

	f. Užmegzti ryšius su diasporos bendruomenėmis tiek ES, tiek paskirties šalyse, kurios jai nepriklauso, siekiant jų kilmės šalyse didinti informuotumą apie tranzito šalyse migrantų ir pabėgėlių patiriamus žmogaus teisių pažeidimus, taip pat remti diasporos grupių pastangas kalbėti apie žmogaus teisių problemas jų kilmės šalyse.	Iki 2017 m.	EIVT, Komisija, VN
	g. Nustatyti kilmės šalis, kuriose žmogaus teisių pažeidimai yra vienas pagrindinių migracijos veiksnių, ir tikslingiau orientuoti politinius dialogus ir kitokio pobūdžio dialogus bei programas, kad būtų nagrinėjami su šiais pažeidimais susiję klausimai.	Iki 2016 m.	EIVT, Komisija, VN
	h. Santykiuose su prioritetinėmis šalimis toliau spręsti asmenų be pilietybės klausimą; daugiausia dėmesio skirti prevencinėms priemonėms, užkertančioms kelią asmenų be pilietybės atsiradimui dėl konfliktų, gyventojų perkėlimo ar valstybių iširimo.	Nuolat	EIVT, Komisija, VN
25. Prekybos / investicijų politika	a. Remti ir stiprinti veiksmingą šalių, kurioms taikoma BLS+, įsipareigojimų (susijusių žmogaus teisių sutarčių ir TDO konvencijų) įgyvendinimą, vykdymo užtikrinimą ir stebėseną, be kita ko, vykdant projektus kartu su pagrindinėmis tarptautinėmis organizacijomis ir pilietine visuomene, įskaitant socialinius partnerius.	Nuolat	EIVT, Komisija
	b. toliau plėtoti patikimą ir metodiškai pagrįstą požiūrį į prekybos ir investicijų susitarimų poveikio žmogaus teisėms analizę, kuris būtų taikomas ex ante poveikio vertinimuose, poveikio darnumui vertinimuose ir ex post vertinimuose; apsvarstyti galimybes išplėsti dabartinę kiekybinę analizę vertinant prekybos ir investicijų iniciatyvų poveikį žmogaus teisėms.	Iki 2017 m.	EIVT, Komisija, Taryba, VN
	c. ES valstybės narės turi stengtis įtraukti į naujas ar peržiūrimas dvišales investicijų sutartis, dėl kurių jos ateityje ves derybas su trečiosiomis šalimis, nuostatas dėl žmogaus teisių laikymosi ir užtikrinimo, įskaitant nuostatas dėl įmonių socialinės atsakomybės, kurios atitiktų ES lygmeniu suderėtų susitarimų nuostatas.	Nuolat	VN
	d. Siekti į ES prekybos ir investicijų susitarimus sistemingai įtraukti nuostatą, pagal kurią privaloma laikytis tarptautiniu mastu pripažintų principų ir gairių dėl įmonių socialinės atsakomybės, pavyzdžiui, nurodytųjų EBPO rekomendacijose	Nuolat	Komisija

	<p>daugiašalėms įmonėms, JT Pasauliniame susitarime, dokumente „JT pagrindiniai verslo ir žmogaus teisių principai“, TDO trišalėje deklaracijoje dėl tarptautinio verslo įmonių ir socialinės politikos principų ir ISO 26000 standarte.</p>		
	<p>e. Reguliariai peržiūrėti Reglamentą dėl prekybos prekėmis, kurios galėtų būti naudojamos mirties bausmei vykdyti ar kankinimui (Nr. 1236/2005), ir Dvejopo naudojimo prekių reglamentą (Nr. 428/2009), kad būtų mažinama potenciali rizika, susijusi su nekontroliuojamu IRT produktu, kurie galėtų būti naudojami taip, kad gali būti pažeistos žmogaus teisės, eksportu.</p>	Nuolat	EIVT, Komisija
26. Kova su terorizmu	<p>a. Užtikrinti, kad būtų visapusiškai laikomasi žmogaus teisių ir teisinės valstybės principo įgyvendinant ES visapusiškus kovos su terorizmu veiksmus, remiantis 2005 m. ES kovos su terorizmu strategija, ir kad žmogaus teisės ir teisinės valstybės principas būtų visų programų, teisės aktų, politikos priemonių ir mechanizmų, skirtų kovai su terorizmu trečiojoje šalyje, esminis elementas, kartu taip pat užtikrinant, kad būtų atitinkamai laikomasi THT, ir sudarant sąlygas principais pagrįstiems humanitariniams veiksams.</p>	Nuolat	EIVT, Komisija, Taryba, VN
	<p>b. Užtikrinti, kad būtų plačiai išplatintos ES žmogaus teisių ir kovos su terorizmu gairės, be kita ko, vykdant informavimo veiklą ir mokant specialistus vietoje, visų pirma kiek tai yra susiję su veiksmais, vykdomais pagal Priemonę, kuria prisidedama prie stabilumo ir taikos.</p>	Iki 2016 m.	EIVT, Komisija

27. Teisėmis grindžiamo požiūrio į vystomąjį bendradarbiavimą įgyvendinimas	a. Vykdyti ES įsipareigojimą siekti įgyvendinti teisėmis grindžiamą požiūrį į vystomąjį bendradarbiavimą, apimantį visas žmogaus teises, ir tuo tikslu stengtis visiškai ir konkrečiai integruoti jį į visas ES priemones ir veiklą vystymosi srityje, pasitelkiant mokymą ir konsultavimą, pajėgumų rėmimą, į rezultatus orientuoto stebėjimo gaires ir vertinimo kriterijus – visiškai šio požiūrio integravimas turėtų būti pasiektas iki to laiko, kai bus vertinamas teisėmis grindžiamo požiūrio į vystomąjį bendradarbiavimą įgyvendinimas 2016 m. laikotarpio vidurio peržiūros tikslu; ES valstybės narės sieks vis labiau integruoti teisėmis grindžiamą požiūrį į savo vystomojo bendradarbiavimo politiką.	Iki 2016 m.	Komisija, EIVT, Taryba, VN
	b. Įvertinti, kaip įgyvendinamas 2012 m. ES paramos biudžetui politikos dokumento 12 priedas, kuriame nustatyta, kad vienas iš pagrindinių elementų, kuriais grindžiamas paramos biudžetui suteikimas, yra pagrindinių vertybių laikymosi vertinimas, ir visų pirma šiame kontekste – tai, ar teisėmis grindžiamas požiūris yra visapusiškai integruotas į sektorių reformų sutartis.	Iki 2017 m.	Komisija, EIVT
	c. Išnagrinėti galimybę teisėmis grindžiamą požiūrį toliau įgyvendinti su vystymusi nesusijusioje išorės veikloje; prisidėti prie diskusijų dėl teisės į vystymąsi; įvertinti laikotarpio po 2015 m. vystymosi darbotvarkės reikšmę žmogaus teisėms.	Iki 2017 m.	Komisija, EIVT, VN
28. Poveikio vertinimų vaidmens užtikrinant žmogaus teises stiprinimas	a. Remiantis dabartiniu ES veiksmų pagrindinių teisių srityje poveikio vertinimu, toliau siekti, kad Komisijai vertinant, kokį poveikį turės pasiūlymai dėl išorės veiklos, galintys turėti reikšmingą poveikį žmogaus teisėms, būtų dar labiau atsižvelgiama į žmogaus teisių aspektus; rengti tolesnes gaires dėl poveikio žmogaus teisėms analizės, gerinti tokiai analizei reikalingas ekspertines žinias ir stiprinti pajėgumus ir užtikrinti aktyvias konsultacijas su atitinkamų suinteresuotųjų subjektų grupėmis, patiriančiomis didžiausių žmogaus teisių pažeidimų grėsmę.	Nuolat	EIVT, Komisija

	b. Įtraukti poveikio žmogaus teisėms analizę į Komisijos atliekamą išorinį poveikį turinčių ES intervencinių veiksmų ex post vertinimą.	Nuolat	Komisija, EIVT
	c. Užtikrinti politikos suderinamumą tarp poveikio žmogaus teisėms analizės, atliekamos poveikio vertinimuose, ir kitų su žmogaus teisėmis susijusių politikos priemonių, įskaitant konkrečioms šalims skirtas žmogaus teisių srities strategijas, dialogus žmogaus teisių klausimais ir paramą biudžetui / finansavimo priemonių programavimą, taip siekiant sumažinti nustatytą galimą neigiamą poveikį ir užtikrinti kuo daugiau teigiamų rezultatų.	Nuolat	EIVT, Komisija
V. EFEKTYVESNĖ ES ŽMOGAUS TEISIŲ IR DEMOKRATIJOS RĖMIMO POLITIKA			
29. Dialogų žmogaus teisių klausimais veiksmingumo didinimas	a. Kaupti geriausią patirtį, susijusią su dialogais žmogaus teisių klausimais, įskaitant tolesnius procesus, šia patirtimi dalytis ir ja remtis.	Iki 2017 m.	EIVT, Taryba
	b. Užtikrinti, kad žmogaus teisių ir demokratijos aspektai būtų įtraukti į įvairių sektorių dialogus su šalimi partnere ir būtų bendros dvišalės strategijos dalimi.	Nuolat	EIVT, Taryba
	c. Užtikrinti vidaus ir išorės koordinavimą palaikant dialogus žmogaus teisių klausimais, įskaitant metinį ES ir PVO dialogą; išorės dialogų žmogaus teisių klausimais kontekste nustatyti ir nagrinėti prioritetinius žmogaus teisių ir demokratijos klausimus, kuriais ES galėtų imtis veiksmingesnių priemonių.	Iki 2017 m.	EIVT, Komisija, Taryba, VN

	d. Bendradarbiavimo JT ir kituose dvišaliuose žmogaus teisių forumuose aspektus toliau integruoti į dvišalį dialogą ir bendradarbiavimą žmogaus teisių ir politikos klausimais; glaudžiau bendradarbiauti ir nustatyti sritis, kuriose būtų galima imtis bendrų veiksmų, ypač su strateginiais partneriais; toliau primygtinai reikalauti visuotinai laikytis tarptautinių žmogaus teisių standartų ir parengti gaires, kaip sistemingai naudotis baigiamosiomis pastabomis, rekomendacijomis ir ataskaitomis, parengtomis sutarčių laikymosi stebėsenos organų, Žmogaus teisių tarybos visuotiniame periodiniame vertinime ir taikant specialiąsias procedūras.	Nuolat	EIVT, Komisija, Taryba, VN
	e. Nustatyti ir įvertinti ES dialogų ir konsultacijų žmogaus teisių klausimais prioritetus, tikslus, sąlygas ir pažangos rodiklius, siekiant sudaryti palankesnes sąlygas jų peržiūrai.	Iki 2017 m.	EIVT, Taryba
30. Konkrečioms šalims skirtų žmogaus teisių srities strategijų matomumo ir poveikio didinimas	a. Pradėti antrąjį vietos konkrečioms šalims skirtų žmogaus teisių srities strategijų etapą, atsižvelgiant į pirmuoju etapu įgytą patirtį, be kita ko, į tai, kad reikia konsultuotis su pilietine visuomene, ir viešosios diplomatijos svarbą.	2015 m. / 2016 m.	EIVT, Komisija, VN, Taryba
	b. Palaikant politinius dialogus, teikiant ataskaitas ir per aukšto lygio vizitus integruoti konkrečioms šalims skirtų žmogaus teisių srities strategijų prioritetų ir demokratijos padėties analizės klausimus.	Nuolat	
	c. Užtikrinti konkrečioms šalims skirtų žmogaus teisių srities strategijų įgyvendinimo pažangos stebėseną ir tuo tikslu kompetentingiems Tarybos organams teikti bendras metines įgyvendinimo ataskaitas.	Nuolat	EIVT, Komisija, Taryba, VN
	d. Užtikrinti, kad ES ir valstybių narių pagalbos programose būtų atsižvelgiama į konkrečioms šalims skirtų žmogaus teisių srities strategijų prioritetus ir remiamas jų įgyvendinimas.	Nuolat	EIVT, Komisija, VN

31. Prioritetas – veiksmingas ES žmogaus teisių gairių įgyvendinimas	a. Aktyviau didinti informuotumą apie ES gaires bei susijusius gairių dokumentus ir juos aktyviau platinti, taip pat rengti daugiau mokymų ES delegacijų ir valstybių narių ambasadų darbuotojams, įskaitant ambasadorius.	Iki 2017 m.	Komisija, EIVT, VN
	b. Susisteminti gairių įgyvendinimo ataskaitų teikimą ir sukurti ES veiksmų tam tikromis temomis šalyse partnerėse registrus, kad būtų užtikrinta sistemingesnė pažangos atskirais atvejais stebėseną ir skatinama reguliariai keistis geriausia gairių įgyvendinimo praktika.	Iki 2016 m.	Komisija, EIVT, VN
32. Kuo didesnio rinkimų stebėjimo poveikio užtikrinimas	a. Remti Tarptautinėms rinkimų stebėjimo misijoms taikomų principų deklaracijos įgyvendinimą bei dar kartą įsipareigoti ją įgyvendinti ir glaudžiai bendradarbiauti su tomis organizacijomis, kurios taiko šią deklaraciją rinkimų stebėjimo metodikoje, pavyzdžiui su Demokratinėmis institucijomis ir žmogaus teisių biuru.	Iki 2016 m.	EIVT, Komisija, Taryba, VN
	b. Konsoliduoti geriausią praktiką, kaip įgyvendinti ES rinkimų stebėjimo misijų, taip pat ESBO Demokratinėmis institucijomis ir žmogaus teisių biuro rinkimų stebėjimo misijų pateiktas rekomendacijas ES ir ES valstybių narių politiniuose dialoguose ir demokratijos rėmimo veikloje.	Nuolat	EIVT, Komisija, VN
	c. Stiprinti visų ES ir valstybių narių paramos rinkimų ciklui aspektų ilgalaikį planavimą ir integruotą panaudojimą, tuo tikslu apspausdinant galimybes pasitelkti naujoviškus pagalbos teikimo mechanizmus.	Iki 2017 m.	EIVT, Komisija, VN

33. Veiksmingo ES politikos, priemonių bei finansavimo priemonių panaudojimo ir kuo geresnės tarpusavio sąveikos užtikrinimas	a. Didinti esamų ES priemonių, finansavimo instrumentų ir ataskaitų teikimo mechanizmų, skirtų žmogaus teisėms propaguoti ir demokratijai remti (pvz., Europos demokratijos ir žmogaus teisių rėmimo priemonės, konkrečioms šalims skirtų žmogaus teisių srities strategijų, demokratijos padėties analizių ir veiksmų planų, rinkimų stebėjimo, rinkimų rėmimo ir porinkiminių misijų ataskaitų, plėtros pažangos ataskaitų, EKP pažangos ataskaitų ir veiksmų planų, darbo su pilietine visuomene veiksmų planų, gero valdymo ir vystymosi sutarčių atveju taikomų pagrindinių vertybių laikymosi vertinimų, paramos biudžetui skirtų rizikos valdymo sistemų) suderinamumą ir papildomumą, taip pat atsižvelgiant į šių priemonių atžvilgiu atliekamas peržiūros procedūras.	Iki 2017 m.	EIVT, Komisija, Taryba
	b. Remiantis per bandomąjį 1-osios ir 2-osios kartos demokratijos rėmimo projektą įgyta patirtimi ir nustatytais trūkumais, stiprinti demokratijos padėties analizę bei paramą demokratijai ir stiprinti ES delegacijų ir ES valstybių narių pajėgumus nuosekliai dirbti demokratijos klausimu.	Iki 2017 m.	EIVT, Komisija, Taryba, VN
	c. Toliau plėtoti darbo metodus, siekiant užtikrinti geriausią dialogo, tikslinės paramos, paskatų ir ribojamųjų priemonių tarpusavio ryšį.	Nuolat	EIVT, Komisija, VN

	d. Didinti žmogaus teisių srities tikslų, kaip apibrėžta veiksmų plane ir konkrečioms šalims skirtose žmogaus teisių srities strategijose, ir ES bei valstybių narių paramos žmogaus teisių sričiai planavimo suderinamumą; atsižvelgti į geriausią žmogaus teisių srities projektų įgyvendinimo praktiką ir ją įtraukti į visus bendrus mokymosi mechanizmus.	Nuolat	EIVT, Komisija, VN
	e. Nuosekliau taikyti nuostatas dėl žmogaus teisių, kurios sistemingai įtraukiamos į visus naujus ES tarptautinius susitarimus.	Iki 2017 m.	EIVT, Komisija
	f. Remti JT vyriausiojo žmogaus teisių komisaro biuro vykdomą žmogaus teisių rodiklių plėtoją, kad būtų i) lengviau įvertinti žmogaus teisių srityje pasiektus rezultatus, be kita ko, internete paskelbiant rodiklius pasauliniu mastu, ir ii) sistemingai kaupiami ir naudojami duomenys apie žmogaus teisių padėtį ir apžvelgiama geriausia praktika bei įgyta patirtis.	Iki 2017 m.	EIVT, Komisija, Taryba, VN
	g. Sistemingai bendradarbiauti su JT ir regioninėms organizacijoms (pvz., Afrikos Sąjunga, Amerikos valstybių organizacija, Arabų Valstybių Lyga, Europos Taryba, ESBO, Pietryčių Azijos valstybių asociacija, Pietų Azijos regioninio bendradarbiavimo asociacija, Ramiojo vandenyno salų forumu) geriausios praktikos žmogaus teisių srityje ir demokratijos visuose regionuose stiprinimo klausimais.	Nuolat	EIVT, Komisija, VN

34. Viešosios diplomatijos ir informavimo žmogaus teisių klausimais gerinimas	a. Gerinti ES žmogaus teisių politikos prieinamumą ir matomumą veiksmingiau pasinaudojant interneto ir socialinės žiniasklaidos teikiamomis galimybėmis, be kita ko, užtikrinant, kad internete būtų pateikiama daugiau ir labiau konsoliduotos informacijos.	Iki 2016 m.	EIVT, Komisija, Taryba, VN
	b. Užtikrinti geresni informavimą šalies lygmeniu, kad pilietinė visuomenė ir plačioji visuomenė gautų informacijos su konkrečiomis šalimis siejamų žmogaus teisių srities prioritetų ir veiksmų klausimais ir kad šiais klausimais su jomis būtų bendradarbiaujama.	Iki 2016 m.	EIVT, Komisija, Taryba, VN